

havender paa Anfordring i Hovedbanker i Lande med Guldmøntfod maa siges at kunne.

Nu foreslaas det i Lovforslaget for det første at indskrænke Metalfondsdækningen fra 50 til 40 pCt. Det maa jo siges, at vor Regel om denne Dækning er noget streng — jeg var allerede inde paa det før —, man nøjes de fleste Steder med en mindre Dækning, selv hvor man anvender Brøksystemet, og i og for sig skulde jeg ikke rejse nogen Indvending imod, at man gik ned til 40 pCt., som man har det f. Eks. i Svejts og Holland. Jeg nægter paa ingen Maade, at det kunde være til Gavn, at Nationalbanken ogsaa under normale Forhold fik en noget større Virkefrihed, saaledes at den, uden at komme ind i den egentlige Konkurrence mellem de agerende Hovedbanker og uden at vove sig ind paa Forretninger, som en statsmonopoliseret Seddelbank for sin Sikkerheds- og Positions Skyld helst bør holde sig fra, kunde i noget større Omfang komme til at virke til Støtte for den indenlandske Kredit og, naar det gøres behov, ogsaa virke regulerende paa Forretningstilværelsen — noget større Midler i saa Henseende har Nationalbanken jo i øvrigt faaet ved Overenskomsten med Staten, som jeg i og for sig finder god, om, at Statens disponible Kassebeholdning anbringes i Nationalbanken. Men det kunde dog, som sagt, være ønskeligt, at dens Midler ogsaa under normale Forhold kunde yderligere udvides noget, og derfor skulde jeg altsaa, idet jeg stadig gaar ud fra, at jeg taler, som om vi nu kunde overse Forholdene, som om vi nu stod overfor normale Forhold, sige, at saa kunde vi vel nok gaa ned til de 40 pCt. Men saa er der straks det at bemærke, at det er jo ikke 40 pCt., der her er Tale om, thi der er hertil knyttet den Bestemmelse, at der udover en Seddelcirkulation efter de fastsatte Dækningsregler kan udstedes 10 pCt. af den udgivne Seddelmængde mod Sikkerhed i danske Statsobligationer efter Paalydende — ikke en Gang efter Kurs, men efter Paalydende —, og derved synker den virkelige Dækning fra de 40 pCt. ned til ca. $36\frac{1}{3}$. Men af endnu større Betydning er det i denne Sammenhæng at se, hvilken overordentlig Udvidelse det her er foreslaaet at give de Aktiver, som maa henregnes til Metalfonden, dog kun for $\frac{1}{4}$ af denne. Det er for det første Tilgodehavender i al Almindelighed, ikke blot rentefri Tilgodehavender paa Anfordring, men rentebærende Tilgodehavender. Der

er ikke givet nogen som helst Begrænsning for, i hvor høj Grad disse Midler maa sættes fast, f. Eks. paa hvor lang Tid Indlaanene maa være anbragte. Man kunde tænke sig efter det her foreliggende Lovforslags Ordlyd, at man kunde gaa ret vidt med at binde disse Midler. Dernæst er det ikke Midler, anbragte hos de 3 nævnte Nabocentralbanker, men Midler, anbragte hos Banker, Bankhuse, godkendte af Bankkommissæren. Det vil altsaa sige, at det behøver ikke at være Seddelbanker, end ikke egentlige Banker, det kan være Bankhuse, private Bankiers. Nu ved jeg meget godt, at der kan være og har været private Bankiers, som har været nok saa solide endog som visse Seddelbanker, men det lader sig alligevel ikke nægte, at det er en overordentlig stor Udvidelse, og at man uden at sætte sin Fantasi i alt for stor Bevægelse nok fra det sidste halve eller trekvart Aarhundredes Finanshistorie kunde nævne Bankhuse, om hvilke enhver kongelig Bankkommissær under normale Forhold vilde sige: En Pengeanbringelse hos dem er saa sikker, som den kan være, men som alligevel er gaaet under, og gaaet under undertiden endog med stort Rabalder.

Det er en meget stor Udvidelse at gaa fra de statsmonopoliserede Centralbanker i de tre nævnte Lande med Guldfod til Banker og Bankhuse i al Almindelighed, og navnlig at gaa fra Midler, anbragte rentefrit og paa Anfordring, til Midler, anbragte maaske mod en forholdsvis høj Rente og navnlig fastgjorte for kortere eller længere Tid. Jeg finder, at dette er en Udvidelse, som man i alt Fald i den Form, hvori den her foreligger, ikke vil kunne acceptere. Jeg vil slet ikke tale om at acceptere den som normal Bestemmelse i Nationalbankens Oktroj, men jeg mener heller ikke, det er rigtigt at acceptere den som midlertidig Bestemmelse, for saa vidt Rigsdagen faar nogen Indflydelse derpaa. Endvidere skal udenlandske Statsobligationer efter Kurs regnes med til Metalfonden. Det er en overordentlig vidtgaaende Bestemmelse, og der behøves neppe nogen stærk Argumentation imod den. Man skal lede ret vidt omkring for at finde udenlandske Statsobligationer, der er benyttede ikke som bankmæssig Dækning for den Del af Sedlerne, som er udstedt uden Metaldækning, men som Metalfondsdækning. Det gør en saa betydelig Forskel, da Metalfondens Størrelse ved Siden af selve Metalbeholdningens Størrelse jo i det væsentlige afgør, hvilken